

Αὐτὴ ἡ κατάστασι ἀτιμάζει τὸν τόπο μας. Μ' αὐτὸ ποῦ ἔκανε ἀτίμασε τὴν οἰκογένειά του - τὸ σπῖτι του - τ' ὄνομά του. Αὐτὴ ἀτιμάζει τὸν ἄντρα της (τὸν ἀπατᾷ) κοιν. Ἀτὸ ἡ δουλεία ἀτιμάζ' μας Χαλδ. Συνών. ἀποτιμῶ 1. 2) Ἀφαιρῶ τὴν τιμὴν παρθένου, διαφθείρω κοιν. : Τ' ἀτίμασε τὸ κορίτσι καὶ τὸ παράτησε κοιν. || Ἄσμ.

Ὅπισω σκύλλα, πίσω Βραιά, πίσω ἀτιμισμένη Γρεβεν. — Ποίημ.

Δὲ σ' εἶδα ποτὲ δάκρυα νὰ χύσης
παρὰ λίγη στιγμή πρὶν μ' ἀτιμῆσης
ΔΣολωμ. ἐνθ' ἄν. Συνών. ἀποτιμῶ 1 β. 3) Ὑβρίζω διὰ λόγων, προπηλακίζω Θράκ. (Αὐδήμ. Μυριόφ.) Κρήτ. Κύπρ. Πελοπ. (Ἀρκαδ. Λάστ.) κ.ά.: Μὲ ἀτιμάει ὁ ἄντρας μου Αὐδήμ. Αὐτὸς μὲ ἀτίμ'σε Μυριόφ. Ἐθύμως ὁ Μάρτις πολὺ, γιὰ τὸν ἀτίμησε ἡ γραιὰ Ἀρκαδ. Ὅσο τὴν ἀτιμάζεις καὶ τὴν κακοθελᾷς, τόσο περισσότερὸ τὴν ἀγαπῶ ΙΚονδυλάκ. Πρώτη ἀγάπ. 64 || Γνωμ.

Τὸ φρόνιμο ἀτίμαζε, τὸ γουζουλὸ χαιρέτα
Κρήτ. Τίμα τὸν ἄτιμο νὰ μὴ σὲ ἀτιμῆση Λακων. || Ἄσμ.

Εἶδα νὰ κάμω, νὰ γενῶ, μὲ μιὰν κακὴν γεναῖκα
ποῦ βγαίνει καὶ τιμάζει με τούρκικα καὶ ρωμαῖκα
Κύπρ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Μαχαιρ. 1, 214 (ἐκδ. RDawkins) «ἐτίμασέν τὴν ἀντροπιασμένα λογία λαλῶντα της». Συνών. ἀτιμῶ 1, βρίζω. 4) Βλασφημῶ, καταρῶμαι Κρήτ. Κύπρ.: Ἐτίμασεν τὸν τῶν τινος πεθαμ-μένον Κύπρ. Τιμάζει τοὺς γονεὺς του αὐτόθ. Τιμάζει τὸ παιδί της νὰ τὸ δῇ δαυλὶν καμ-μένον αὐτόθ. || Ἄσμ.

Ἡ παπαδικὰ τιμάζει με νὰ μὲν κάμω χαῖριν αὐτόθ.

Μὴ βλαστημᾷς, μὴν ἀτιμᾷς, γιὰ τὸ βασιλικό σου,
μὰ ἐγὼ μ' αἰ ποῦ τὸν ἔκοψα κ' εἴμ' ἀγαπητικός σου
Κρήτ. Συνών. ἀποτιμῶ 2, βλαστημῶ.

ἀτιμάρευτος ἐπίθ. Κρήτ. — Λεξ. Γαζ. (λ. ἄψηκτος) Δημητρ. ἀτουμάρευτος Πόντ. (Χαλδ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *τιμαρευτός < τιμαρεύω.

1) Ἀτιθάσειτος, ἀσωφρόνιστος Κρήτ.: Τὸ παιδί ἀκόμα εἶν' ἀτιμάρευτο. 2) Ὁ μὴ ξυσθεὶς τὸ δέγμα διὰ τῆς ξύστρας, ἐπὶ ἵππου Πόντ. (Χαλδ. κ.ά.): Τ' ἄλογον ἀτουμάρευτον ἐν' Χαλδ. β) Ἀπεριποίητος Λεξ. Δημητρ.: Ἀτιμάρευτο ἄλογο. 3) Ἀτημέλητος, ἀκαλλώπιστος: Λεξ. Δημητρ.: Ἀνιφτη καὶ ἀτιμάρευτη πάει 'ς τὴν ἐκκλησιά. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀσυγγύριστος 2 β.

ἀτιμασιὰ ἡ, ἀμάρι. ἱμασιὰ Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀτιμάζω.

Ἀρά: Ἐβαλέν του ἡ μάννα του ἔναν σωρὸν ἱμασιᾶς. || Γνωμ. Ἡ ἱμασιὰ τῆς μάν-νας πιάν-νει. Συνών. κατάρρα.

ἀτίμασμα τό, πολλαχ. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Ἐκ τοῦ ρ. ἀτιμάζω.

1) Προσβολή, ὕβρις Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Συνών. βρυσιά. 2) Ἡ ὕβρις ἡ προσγινομένη εἰς τοὺς συγγενεῖς ἀτιμασθείσης παρθένου πολλαχ.

ἀτιμᾶτος ἐπίθ. ΙΒενιζέλ. Παροιμ. 328, 627.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ-, τοῦ οὐσ. τιμὴ καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἄτος.

Ὁ ἄτιμος, ὁ μὴ ἔχων τιμὴν: Γνωμ.

Τύχη ἔχουν τὰ δροσᾶτα | καὶ τιμὴ τὰ ἀτιμᾶτα.

ἀτίμητος ἐπίθ. κοιν. καὶ Καπ. (Σίλατ. Συνασσ.) Πόντ. (Οἶν.) ἀτίμ'τους βόρ. ιδιώμ. ἀτίμετος Πόντ. (Ἀργυρόπ. Κερασ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀτίμητος.

1) Ὁ μὴ τυγχάνων τιμῆς ἢ περιποιήσεως κοιν. καὶ Καπ. (Σίλατ.) Πόντ. (Ἀργυρόπ. Κερασ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Ὅλοι τιμήθηκαν καὶ αὐτὸς μονάχα ἀπόμεινε ἀτίμητος σύνηθ. || Παροιμ. Τίμησε τὸν ἀτίμητο γιὰ νὰ μὴ σὲ ξετιμήσῃ Θράκ. Λάζαρος ἀτίμητος φίλος Χριστοῦ ἐγένετο Σίλατ. Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Πβ. Ὁμ. I 648 «ὥς μ' ἀσύφηλον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν | Ἀτρεΐδης, ὡς εἴ τιν' ἀτίμητον μετανάστην». 2) Ἐκεῖνος ὅστις δὲν ἐξετιμήθη, οὐτινος ἡ τιμὴ δὲν ὠρίσθη εἰσέτι Πόντ. (Τραπ.) — Κορ. Ἀτ. 4, 38.

3) Ὁ ἀνώτερος πάσης τιμῆς, ἀνεκτίμητος, πολύτιμος κοιν. καὶ Καπ. (Συνασσ.) Πόντ. (Οἶν. Ὁφ. Τραπ.): Ἀτίμητο δαχτυλίδι - διαμάντι κττ. Ἀτίμητα πετράδια. Γυναῖκα - θυγατέρα - κόρη ἀτίμητη. Κορῶνα ἀτίμητη κοιν. Προῦκα ἀτίμητη (προῦκα = προῖκα) Κρήτ. Τ' ἐμέτερον ἡ πλίστ' ἀτίμετον ἐν' Τραπ. || Ἄσμ.

Τῆς τάζει καὶ ἡ μαννούλλα της τ' ἀτίμητο λιθάρι Πελοπ.

Κι ἐφόρει καὶ 'ς τὰ χέρια τῆς ἀτίμητα πετράδια Κρήτ.

Φεύγω καὶ ἀφίνω σε ὑγεία, ἀτίμητή μου πέτρα (πρὸς κόρην ἀγαπωμένην) Ρόδ.

Ἡσωνε, κόρη, μάλαμα, ἀτίμητη παρθένα Κρήτ. Ἡ σημ. καὶ μεταγν. Πβ. Π.Δ. (Σοφ. Σολομ. 7,9) «λίθον ἀτίμητον». Συνών. ἀνεκτίμητος 1, ἀνεκτίμωτος, ἀξετίμητος, ἀξετίμωτος 2, ἄτιμος 2. Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀτίμητη καὶ ὡς κύρ. ὄνομα γυναικὸς Θράκ. (Σηλυβρ.)

ἀτιμία ἡ, λόγ. κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) ἀτιμὰ Ἀθῆν. (παλαιότ.) Ἡπ. ἀκινία Τσακων.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀτιμία.

1) Αἰσχύνη, αἰσχος, ὄνειδος κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων.: Αὐτὰ ποῦ κάνει φέρονουν ἀτιμία 'ς τὴν οἰκογένειά της σύνηθ. Ἡπ. ἐπόρεσεν νὰ σύρ' τὴν ἀτιμίαν ἄθε (δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑποφέρῃ τὴν ἀτιμίαν του) Τραπ. || Γνωμ. Ὁ δαρμός κ' ἡ ἀτιμὰ | δὲν ἐβγαίνει 'ς τὴν πλυσιά Ἡπ. || Ἄσμ.

Κοίταξε ποῦ μὲ ἔφερε ἡ ἀτιμὰ ἡ δική σου

Ἀθῆν. 2) Πρᾶξις ἄτιμος, ἐπονείδιστος κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Εἶναι μεγάλη ἀτιμία νὰ προδῇ τὴν πατρίδα σου - τοὺς φίλους σου. Αὐτὸς ἔκανε μιὰ μεγάλη ἀτιμία. Αὐτὸ εἶναι ἀτιμία. Ὅλο μὲ ἀτιμίες κοιτάει νὰ ζήσει κοιν. Αἶκον ἀτιμίαν ἵνεται; (εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ τοιαύτη ἀτιμία;) Χαλδ. 3) Μετων. ὁ κατ' ἐξοχὴν ἄτιμος σύνηθ.: Σοῦ εἶναι καὶ αὐτὸς μιὰ ἀτιμία!

ἀτιμο- πολλαχ.

Θέμα τοῦ ἐπιθ. ἄτιμος.

Δι' αὐτοῦ σχηματίζονται σύνθετα δηλοῦντα τὸν μὴ ἔντιμον, τὸν φαῦλον, τὸν πρόστυχον, οἶον: ἀτιμάνθρωπος, ἀτιμογυναῖκα, ἀτιμὸπαιδο, ἀτιμόσογο, ἀτιμότοπος κττ. Συνών. παλαίο-

ἀτιμόξυλο τό, Κρήτ. (Βιάνν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄτιμος καὶ τοῦ οὐσ. ξύλο.

Τὸ τίμιον ξύλον τὸ καὶ περιφραστικῶς ἄτιμο ξύλο λεγόμενον. Συνών. τιμιόξυλο.

ἀτιμόπετρα ἡ, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄτιμος καὶ τοῦ οὐσ. πέτρα.

Πολύτιμος λίθος ὁ καὶ περιφραστικῶς ἄτιμη πέτρα καλούμενος. Συνών. τιμιόπετρα.

ἄτιμος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) ἄτιμος βόρ. ιδιώμ. ἄτ'ιμους πολλαχ. βόρ. ιδιώμ.

